

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, w sprawie o sygn. akt III C 231/17 z powództwa (...) w Ł. przeciwko pozwanym A. W. (1), R. W., A. W. (2) i G. W. o eksmisję, wyrokiem z dnia 11 maja 2018 r.:

1. oddalił powództwo;
2. zasądził od (...) w Ł. na rzecz A. W. (1) kwotę 257 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nakazał pobrać od (...) w Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 138,31 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych
4. ustalił, iż wyrok jest wyrokiem zaocznym w stosunku do G. W..

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód (...) Medyczny w Ł., zaskarżając wydane rozstrzygnięcie w całości. Apelujący zarzucił przedmiotowemu orzeczeniu:

I. Naruszenie przepisów postępowania mające istotny na rozstrzygnięcie sprawy tj.:

1. naruszenie art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu na okoliczność braku zużycia wody w lokalu mieszkalnym nr (...) położonym w Ł. przy ul. (...) przez bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego zawartego w piśmie procesowym powoda z dnia 17 lipca 2017 r. dotyczącego karty zużycia wody ze względu na uznanie, że wniosek ten jest spóźniony oraz nieprzydatny, podczas gdy wniosek ten dotyczył okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a jego uwzględnienie nie spowodowałoby zwłoki w rozpoznaniu sprawy;
2. naruszenie art. 227 k.p.c., art. 316 § 1 zd. pierwsze k.p.c. i art. 328 k.p.c. poprzez bezzasadne pominięcie dowodów świadczących o niezamieszkiwaniu przez pozwanych w przedmiotowym lokalu, w szczególności poprzez pominięcie dokumentów przedłożonych przez (...) S.A. Oddział z siedzibą w Ł. dotyczących zużycia prądu w lokalu, dokumentów przedłożonych przez (...) sp. z o. o. dotyczących zużycia gazu, jak również faktu notorycznego braku odbierania przez pozwanych korespondencji kierowanej na adres przedmiotowego lokalu;
3. naruszenie art. 233 § 2 k.p.c. poprzez brak odniesienia się i tym samym brak oceny odmowy przedstawienia przez pozwaną A. W. (1) umowy najmu lokalu w Niemczech, do czego została przez tut. Sąd zobowiązana na rozprawie w dniu 10 października 2017 r.;
4. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających oraz dokonanie ustaleń faktycznych niezajdujących podstawy w zgromadzonym materiale dowodowym tj.:
 - a) przyjęcie, że G. W. tylko okresowo wyjeżdża do pracy do innego miasta, podobnie jak R. W. (s. 2 uzasadnienia) w sytuacji, gdy z zeznań pozwanych wynika, że G. W. na stałe pracuje w innym miastach (G., a obecnie W.), a R. W. na stałe przebywa w Niemczech, gdzie nadal się uczy;
 - b) przyjęcie, że udzielenie przez pozwaną A. W. (1) pełnomocnictw pocztowych związane było jedynie z jej wyjazdem do G. w 2016 r. (s.2 i 3 uzasadnienia), w sytuacji, gdy pełnomocnictwo dla A. W. (2) zostało udzielone już w kwietniu 2015 r., pełnomocnictwa zostały udzielone do odwołania a nie jedynie na czas wyjazdu, świadek M. W. nie potrafiła wskazać, dlaczego pełnomocnictwo ma stały charakter;
 - c) przyjęcie, że pozwana A. W. (1) na stałe zamieszkuje w przedmiotowym lokalu w oparciu o zeznania świadków B. G. (1) i M. Z. (1), w sytuacji, gdy wskazanie przez świadka B. G., że pozwana korzysta z usług fryzjerskich w zakładzie fryzjerskim świadka w żaden sposób nie świadczy o stałym zamieszkiwaniu przez pozwaną w lokalu nr (...) położonym

w Ł. przy ul. (...), a świadek M. Z. nie świadczy już dla pozwanej usług weterynaryjnych, bowiem jak zeznał pozwany A. W. (2) pies pozwanej już nie żyje;

d) przyjęcia, że pozwana A. W. (1) na stałe zamieszkuje w przedmiotowym lokalu w oparciu o zeznania świadków M. S., G. P., A. K., w sytuacji, gdy przeczą im okoliczności wynikające z dokumentów oraz w sytuacji gdy świadek G. P. również pozostaje z pozwanym Uniwersytetem Medycznym w Ł. w podobnym sporze;

e) oparcie się na zeznaniach pozwanego R. W. (s. 6 uzasadnienia), który jakoby miał wskazać, że pozwana A. W. (1) po okresowych pobytach w Niemczech zawsze wraca do przedmiotowego lokalu, w sytuacji, gdy R. W. nie został w niniejszej sprawie przesłuchany w charakterze strony wobec jego niestawiennictwa;

5. naruszenie art. 259 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie kodeksu cywilnego oraz art. 299 k.p.c. poprzez przesłuchanie na rozprawie w dniu 10 października 2017 r. G. W. w charakterze świadka, w sytuacji, gdy pomiędzy pozwanymi w sprawie o opróżnienie lokalu zachodzi współuczestnictwo jednolite, a tym samym nie mogą oni być świadkami w postępowaniu oraz poprzez dokonywanie przez Sąd ustaleń w oparciu o zeznania pozwanego G. W. (m.in. s. 2 uzasadnienia), w sytuacji, gdy nie został on w niniejszym postępowaniu przesłuchany w charakterze strony;

II. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 222 § 1 k.c. w zw. z art. 11 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie kodeksu cywilnego – w wersji obowiązującej w dacie dokonania wypowiedzenia (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 150 z późn. zm.) poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i bezpodstawne przyjęcie, że w niniejszej sprawie nie została spełniona przesłanka niezamieszkiwania przez najemców w lokalu mieszkalnym nr (...) położonym w Ł. przy ul. (...) przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, co skutkowało niezasadnym oddaleniem powództwa.

W związku z podniesionymi zarzutami skarżący, na podstawie art. 380 k.p.c., wniósł o rozpoznanie przez Sąd II instancji postanowienia Sądu I instancji z dnia 24 sierpnia 2017 r. o oddaleniu wniosków dowodowych zgłoszonych w piśmie procesowym powoda z dnia 17 lipca 2017 r. oraz przeprowadzenie przez Sąd II instancji dowodu z załączonej do przedmiotowego pisma Karty zużycia wody. Ponadto skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez nakazanie pozwanym A. W. (1), G. W., A. W. (2) i R. W. opuszczenia lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł. przy ul. (...) wraz z wszystkimi rzeczami stanowiącymi własność pozwanych i wydanie przedmiotowego lokalu powodowi Uniwersytetowi Medycznemu w Ł. oraz zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za obie instancje, w tym kosztach zastępstwa procesowego, o zasądzenie, których od pozwanych solidarnie na swoją rzecz powód wniósł

Pozwana A. W. (1), w odpowiedzi na apelację, wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja okazała się niezasadna i skutkowałą oddaleniem.

Zdaniem Sądu Okręgowego wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu i jako taki musi się ostać. Podniesione przez apelującego zarzuty nie zasługują na uwzględnienie. Sąd Okręgowy podziela zarówno ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji i przyjmuje je, jako własne, jak i dokonaną ocenę prawną.

Podniesione przez apelującego zarzuty błędnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie – naruszenia art. 233 k.p.c. nie zasługują na uwzględnienie. Sąd Okręgowy podziela w pełni ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji i przyjmuje je, jako własne. Sąd w uzasadnieniu odniesienie się zbiorowo do podniesionych, licznych zarzutów naruszenia art. 233 k.p.c..

Jak wielokrotnie wyjaśniano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie w wypadku wykazania, że ocena materiału dowodowego jest rażąco wadliwa, czy w sposób oczywisty błędna, dokonana z przekroczeniem granic swobodnego przekonania sędziowskiego, wyznaczonych w tym przepisie. Sąd drugiej instancji ocenia bowiem legalność oceny dokonanej przez Sąd I instancji, czyli bada czy zostały zachowane kryteria określone w art. 233 § 1 k.p.c. Należy zatem mieć na uwadze, że - co do zasady - Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, dokonując wyboru określonych środków dowodowych. Jeżeli z danego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona tylko wtedy, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych (por. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2001 r., I CKN 1072/99, Prok. i Pr. 2001 r., Nr 5, poz. 33, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2000 r., I CKN 1114/99, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000r., I CKN 1169/99, OSNC 2000 r., nr 7-8, poz. 139).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach (np. wyrok z dnia 16 grudnia 2005 r., sygn. akt III CK 314/05, wyrok z dnia 21 października 2005r., sygn. akt III CK 73/05, wyrok z dnia 13 października 2004 r. sygn. akt III CK 245/04, LEX nr 174185), skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem może być jedynie przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie o innej, niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008r., I ACa 180/08, LEX nr 468598).

Takiego działania skarżącej zabrakło w rozpoznawanej sprawie, bowiem uczestniczka niezasadnie podniosła zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.. W szczególności należy wskazać, że powód nie zdołał w toku postępowanie wykazać, że pozwani w okresie 12 miesięcy poprzedzających wytoczenie powództwa całkowicie zaprzestali zamieszkiwania w wynajmowanym lokalu. Wobec faktu, że nie jest rzeczą Sądu Odwoławczego powielanie wyводу Sądu I instancji, którego argumentację Sąd Okręgowy w pełni podziela, w ramach niniejszego uzasadnienia poprzestać należy jedynie na odniesieniu, że Sąd Rejonowy prawidłowo skonstatował, że pozwani od wielu lat zamieszkują w przedmiotowym lokalu, pozwana A. W. (1) dokonuje w nim koniecznych napraw, remontów i niewątpliwie uznaje to miejsce, jako centrum swoich spraw życiowych.

W powyższym zakresie Sąd miał też na względzie, iż czasowe przebywanie poza stałym miejscem zamieszkania nie jest równoznaczne z zaprzestaniem zamieszkiwania w lokalu, albowiem nie bez znaczenia dla ustalenia okoliczności w postaci opuszczeniu lokalu i zmiany miejsca zamieszkania jest przejaw woli najemcy (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 1 lutego 2007 r., VI Aca 771/06 oraz wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego – Ośrodek (...) w K. z dnia 1 czerwca 1989 r., SA/Ka 226/89). Pozwana udowodniła, że w spornym okresie, jak i obecnie – jakkolwiek zdarza jej się mieszkanie opuszczać m.in. w celach zarobkowych, to zamieszkuje na stałe w spornym lokalu.

Z powyższych powodów również Sąd I instancji słusznie ocenił, że dopuszczenie dowodów z dokumentacji przedłożonego przez (...) S.A. oraz (...) Sp. z o.o. na okoliczność zużycia prądu i gazu w wynajmowanym przez lokalu są nieprzydatne dla rozstrzygnięcia w sprawie. Nawet przejściowe braki zużycia mediów bynajmniej nie stanowią dowodu na okoliczność trwałego niezamieszkiwania pozwanych w lokalu przez okres 12 miesięcy. Natomiast odnosząc

się do przedstawionej przez powoda „Karty zużycia wody” należy wskazać, że powyższy dokument w ogóle nie może stanowić dowodu w postępowaniu cywilnym. Takie zestawienie w ogóle nie nosi cech dokumentu, gdyż nie zawiera podpisu jego wystawcy. Podpis zaś pod dokumentem jest jego cechą konstytuującą. Z treści art. 245 k.p.c. i 253 wynika, że dokument prywatny musi zawierać podpis wystawcy. Wyjątki, w których wystawca dokumentu jest zwolniony od obowiązku podpisania, lub od obowiązku złożenia podpisu własnoręcznego (i zastąpienia go podpisem mechanicznym) i jedynie w tych przypadkach można mówić o istnieniu dokumentu pomimo braku podpisu w ogóle, bądź braku podpisu własnoręcznego są ściśle określone przepisami (np. art. 328 § 2 k.s.h., art. 921 § 2 k.c. i inne). Istnienie przepisów szczególnych potwierdza a contrario, iż w każdym innym wypadku dokument, by był dokumentem musi być podpisany i to własnoręcznie - przez wystawcę (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2009r., sygn. II CSK 557/08).

Mając powyższe na uwadze Sądowi I instancji nie można również przypisać zarzutu naruszenia art. 217 § 2 k.p.c., art. 227 k.p.c., art. 316 § 1 i oraz art. 328 k.p.c..

Zarzut naruszenie art. 259 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie kodeksu cywilnego oraz art. 299 k.p.c. poprzez przesłuchanie na rozprawie w dniu 10 października 2017 r. G. W. w charakterze świadka, w sytuacji, gdy pomiędzy pozwanymi w sprawie o opróżnienie lokalu zachodzi współuczestnictwo jednolite, a tym samym nie mogą oni być świadkami w postępowaniu oraz poprzez dokonywanie przez Sąd ustaleń w oparciu o zeznania pozwanego G. W. w sytuacji, gdy nie został on w niniejszym postępowaniu przesłuchany w charakterze strony, również nie mógł się ostać. Istotnie Sąd oparł się na zeznaniach G. W. złożonych w charakterze świadka, albowiem dopiero na późniejszym etapie postępowania wstąpił do niego w charakterze strony pozwanej. Jednakże przede wszystkim należy z całą mocą podkreślić, że w przedmiotowej sprawie pomiędzy pozwanymi zachodzi współuczestnictwo konieczne, nie zaś jednolite, natomiast wyłącznie słuchanie w charakterze świadka współuczestnika jednolitego jest dotknięte zakazem dowodowym z art. 259 k.p.c.. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem doktryny oraz uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2017 r. III CZP 79/17 w sprawie z powództwa właściciela o nakazanie opróżnienia lokalu mieszkalnego pomiędzy byłym najemcą oraz osobami, których uprawnienie do zamieszkania w tym lokalu miało charakter pochodny od najemcy, oznaczonymi przez powoda zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1610 ze zm.) jako pozwani, zachodzi współuczestnictwo konieczne po stronie pozwanej. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego z ochrony wynikającej z art. 15 ust. 1 OchrLokU mogą korzystać jedynie osoby, które posiadały tytuł prawny do lokalu (por. postanowienie SN z dnia 22 marca 2017 r., III CZP 64/16, na gruncie poprzedniego stanu prawnego por. uchwałę SN z dnia 27 czerwca 2001 r., III CZP 35/01, OSNC 2001, nr 12, poz. 173). W okolicznościach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości, że pozwanymi były osoby, które jako najemcy lub osoby wspólnie zajmujące lokal z najemcą jako małżonka i dzieci najemcy były objęte umową najmu zawartą ze stroną powodową.

W uzasadnieniu podjętej uchwały Sąd Najwyższy podkreślił, że z brzmienia art. 15 ust. 1 OchrLokU wynika, że nakłada on na sąd obowiązek doprowadzenia do tego, by w sprawie występowały wszystkie te osoby, które w razie uwzględnienia powództwa będą obowiązane do opróżnienia lokalu. Z treści analizowanego przepisu wynika przy tym, że wszystkie te osoby powinny występować po stronie pozwanej łącznie. Świadczy o tym użycie w tym przepisie określenia „jeszcze inne osoby”. Konstrukcja art. 15 ust. 1 OchrLokU jest bardzo zbliżona do art. 195 KPC, a wręcz się na nim wzoruje. W odniesieniu do art. 195 KPC przyjmuje się zaś, że konieczny łączny udział w sprawie występuje w przypadkach łącznej legitymacji procesowej kilku podmiotów, tj. w sytuacji, w której w procesie występuje współuczestnictwo konieczne (por. m.in. uchwałę SN z dnia 16 grudnia 1970 r., III CZP 82/70, OSNCP 1971, nr 7–8, poz. 129; wyrok SN z dnia 17 maja 1966 r., I CR 115/66, OSNCP 1967, nr 4, poz. 67; wyrok SN z dnia 1 października 1965 r., I CR 261/65, OSPiKA 1966, z. 10, poz. 215; wyrok SN z dnia 20 czerwca 1964 r., I CR 635/63, OSNCP 1965, nr 7–8, poz. 116; wyrok SN z dnia 21 marca 1974 r., I PR 53/74, OSPiKA 1977, z. 10, poz. 195; uchwałę SN z dnia 10 października 1964 r., III CO 53/64, OSPiKA 1968, z. 2, poz. 29; wyrok SN z dnia 17 lutego 1978 r., II CR 17/78, OSNCP 1979, nr 3, poz. 52; wyrok SN z dnia 15 listopada 1974 r., II PR 216/74, OSNCP 1975, nr 6, poz. 104).

Treść art. 15 ust. 1 OchrLokU wskazuje także, że intencją ustawodawcy było, aby w sprawach o opróżnienie lokalu na etapie postępowania rozpoznawczego został ustalony krąg osób, które mogą być obowiązane do opuszczenia lokalu, co przede wszystkim umożliwia wydanie wobec tych osób rozstrzygnięcia w przedmiocie uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego (art. 14 ust. 1 OchrLokU). Przyjęcie, że art. 15 ust. 1 tej ustawy przewiduje legitymację łączną – współuczestnictwo konieczne, służy więc realizacji wskazanego celu.

Przechodząc do podniesionych przez powoda zarzutów naruszenia prawa materialnego należy wskazać, że Sąd Odwoławczy podziela ocenę prawną dokonaną przez Sąd Rejonowy, zarówno co do przyjętej podstawy prawnej oceny jego zasadności, jak i wyników tej oceny, uznając, że w sprawie nie została spełniona przesłanka niezamieszkiwania przez pozwanych w wynajmowanym lokalu mieszkalnym przez okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Przede wszystkim należy podkreślić, że użyte w art. 11 ust. 3 pkt 1 ustawy o ochronie praw lokatorów pojęcie „niezamieszkiwania” należy odnosić do instytucji miejsca zamieszkania unormowanej w art. 25-28 k.c.. Kodeks cywilny nie definiuje pojęcia niezamieszkiwania, za to określa, że miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Do stwierdzenia, że osoba mieszka w określonej miejscowości, konieczne jest zatem występowanie łącznie dwóch przesłanek: przebywania i zamiaru stałego pobytu. A contrario należy przyjąć, że brak choćby jednego z tych elementów jest równoznaczny z „niezamieszkiwaniem”. W wyroku z 28 października 1980 r. (sygn. akt III CRN 188/80, Lex nr 67) Sąd Najwyższy stwierdził, że stałe zamieszkanie oznacza zamieszkiwanie w konkretnym mieszkaniu, w określonej miejscowości z zamiarem stałego pobytu, wyrażone przez to, że w tym mieszkaniu i tej miejscowości skupia się życie osobiste i działalność danej osoby (tak również w: wyroku z 20 marca 1981 r., II CRN 30/81, Monitor Prawniczy 1994 nr 9 s. 273; wyroku z 15 stycznia 1981 r., III CRN 314/80, OSNC 1981 z. 6 poz. 119). W wyroku z 20 czerwca 2001 r. (I CKN 1179/98, Lex nr 110589) Sąd Najwyższy stwierdził zaś, że czasowe – uzasadnione określonymi przyczynami – przebywanie poza miejscem stałego miejsca zamieszkania nie oznacza, że najemca przestał mieszkać w „swoim” lokalu i by zamienił dotychczasowe miejsce zamieszkania, jak to miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację, jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy rozstrzygnął w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 7 pkt 1) oraz § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. 2015 r. poz. 1800) zasądzając od pozwanego na rzecz powódki kwotę 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w apelacji.